

UNIVERZITA KARLOVA
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Katedra informačních technologií a technické výchovy

POSUDEK VEDOUČÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení autora: **Bc. Ramil ŠAMBAZOV**

Studijní program: **N7504 učitelství pro střední školy**

Studijní obor: **Učitelství VVP pro ZŠ a SŠ
Informační a komunikační technologie**

Název tématu práce v českém jazyce: **Analýza učebnic pro výuku předmětů se zaměřením na ICT a informatiku na základní škole v Rusku a na Slovensku**

Rok odevzdání: 2017

Jméno a tituly vedoucího práce: doc. RNDr. Miroslava Černochová, CSc.

Pracoviště: KITTV, PedF UK

I. Základní náležitosti listinné podoby práce:

Diplomová práce Bc. Šambazova splňuje všechny formální požadavky kladené na diplomovou práci. Je zpracována v rozsahu 85 normostran bez příloh, obsahuje abstrakt a 7 klíčových slov v českém i anglickém jazyce. Do práce jsou vložena všechna požadovaná prohlášení. Součástí diplomové práce je 16 příloh. Do textu je zařazeno 54 obrázků a 22 tabulky.

Seznam použitých informačních zdrojů je zpracován podle platných norem: obsahuje 15 citací použitých zdrojů, z toho 5 cizojazyčných. Při řešení diplomové práce diplomant použil 5 cizojazyčných internetových zdrojů a sady učebnic pro školní výuku informaticky zaměřených předmětů vydaných v Rusku v ruštině (22 učebnic), na Slovensku ve slovenštině (10 učebnic) a v ČR česky (4 učebnice).

II. Obsah a odborná úroveň práce:

Obsahové zaměření diplomového projektu se týká návrhu metody pro analýzu učebnic pro výuku informaticky zaměřených předmětů na ZŠ a analýzy vybraných učebnic používaných v ČR, Rusku a na Slovensku.

Diplomová práce je rozdělena do 6 kapitol. V Kapitole 2 diplomant vymezuje výzkumný problém a cíle své práce. Hlavním cílem práce je seznámit se s dostupnými učebnicemi pro výuku ICT a informatiku a provedení jejich obsahové analýzy (s. 8). Hlavní cíl je následně rozpracován do tří dílčích cílů DC1 až DC3.

V Kapitole 3 jsou naznačeny metodické přístupy k řešení diplomového úkolu. K vyřešení diplomového projektu diplomant používal kombinaci kvalitativních a kvantitativních metod, analyticko-syntetické metody, dotazníkovou metodu.

TEORETICKÁ ČÁST

V teoretické části (Kapitola 4, v rozsahu 19 stran - s. 9-28), která má přispět k naplnění DC1, se diplomant věnuje didaktické kategorii *učebnice* z pohledu didaktického prostředku, resp. kurikulárního projektu, jejím funkcím a struktuře. Na vybraném mezinárodním výzkumu mezi učiteli EU diplomant ukazuje, že „*učebnice jsou stále nejpoužívanějším informačním zdrojem pro výuku*“ (s. 9). V Kapitole 4.5 představuje různé kvalitativní a kvantitativní metody pro analýzu a hodnocení učebnic a několik přístupů k popisu struktury učebnice.

EXPERIMENTÁLNÍ ČÁST

V experimentální části (Kapitola 5, v rozsahu 40 stran - s. 36-76) seznamuje diplomant s on-line dotazníkovým šetřením realizovaným mezi N=31 učiteli, které uspořádal s cílem zjistit, zda, jak často a k jakým činnostem učitelé ČR používají učebnice.

Pro analýzu učebnic pro informaticky zaměřené předměty používaných na ZŠ v Rusku (22 učebnic) a na Slovensku (10 učebnic) diplomant aplikoval metodu obsahové analýzy s cílem získat odpovědi na DOT1 a DOT2 (s. 36). Při obsahové analýze textu učebnic byla věnována pozornost učebním aktivitám a úlohám; v učebnicích se totiž stále více redukuje výklad učiva a velký prostor se dává úlohám a námětům k činnosti žáků. Obsahové zaměření posuzoval z pohledu témat a kompetencí vymezených v dokumentu EU (DigiComp), výsledky tohoto srovnání jsou zpracovány v Příloze 15.

III. Připomínky, komentáře

Typografické připomínky: Titulky u tabulek, resp. schémat nejsou vždy napsány stejným stylem (porovnej např. Tabulka 4 a Tabulka 5, porovnej např. Schéma 1 a Schéma 2). V práci lze nalézt několik překlepů.

Výsledky analýzy učebnic z hlediska konceptu digitální gramotnosti vymezeného v dokumentu EU DigiComp jsou v diplomové práci „schované“ v Příloze 15 a autor se o nich zmiňuje v Závěru.

Chybí vysvětlení, proč diplomant v DP věnuje pozornost také analýze českých učebnic.

IV. Výsledky a přínos práce

Zvolený postup řešení diplomového projektu a obsah diplomové práce plně koresponduje s jejím zadáním.

Přínos práce spatřuji v tom, že diplomant představil obsahové zaměření a učební aktivity v souboru 22 učebnic Ruska, jejichž pojetí a šíře témat klade silný důraz na rozvoj informatického myšlení. Učebnice by mohly sloužit jako inspirace pro inovaci kurikula pro vzdělávání na ZŠ v ČR.

Autor svou diplomovou prací upozornil na velice důležitý problém:

- Pedagogická veřejnost v ČR necítí potřebu používat pro informatické a ICT předměty učebnice; k učebnicím přistupuje jako k didaktickému projektu a k podpoře pro přípravu učitele na výuku.
- Pro vzdělávání ICT a informaticky zaměřené předměty chybí pro ZŠ v ČR kvalitní učebnice. Aby mohly být učebnice velice rychle aktualizované, lze se inspirovat

sešitovou formou učebnic vydávaných na Slovensku; pokud některé téma zastará, lze velice rychle sešit upravit a vydat znovu.

- Není vyřešena otázka, jakou formu mají mít učebnice. Ukazuje se, že žákům (obecně) nevyhovují učební materiály, které vytvářejí učitelé. Inspirací pro ČR by mohlo být to, že v Rusku jsou učebnice k dispozici jak v tištěné, tak elektronické formě.

Výsledky diplomové práce jsou původní.

V. Zpracování

Práce s informačními zdroji

Diplomant prokázal, že umí pracovat s informačními zdroji. V textu odkazuje na všechny zdroje uvedené v seznamu použitých informačních zdrojů.

Formální stránka zpracování diplomové práce

Diplomová práce je uspořádána a strukturována logicky, přehledně, ze stylistického a jazykového hlediska je zpracována srozumitelně. Po formální stránce splňuje požadavky kladené na diplomovou práci.

VI. Případné otázky pro obhajobu a náměty do diskuze:

Kterou z analyzovaných zahraničních učebnic byste doporučoval k překladu pro výuku na ZŠ v ČR? A proč?

Proč by se podle Vás na ZŠ měly používat pro informaticky zaměřené předměty tištěné učebnice?

VII. Celková úroveň práce:

Práci doporučuji uznat jako práci diplomovou.

V Praze dne: 17. srpna 2017

.....
podpis